

Ringbo kan måske ombygges til noget godt, men det giver ikke mening at tale om bevarelse eller fredning

Henrik Valeur, 2022

Mange arkitekter har på det seneste opfordret til at bygningen, som huser det psykiatriske bocenter Ringbo, bevares. Arkitektforeningen har endda forsøgt at få den fredet, dog uden held.

I et debatindlæg i Berlingske beskriver nogle arkitekter det som intet mindre end en tragedie, at rive Ringbo ned, som de kalder ”et af de mest ikoniske og unikke byggerier fra efterkrigstidens velfærdsarkitektur”.

I fagbladet Arkitekten hedder det, at ”med cirkelbyggeriet i Bagsværd slog velfærdsstaten en stor, beskyttende ring om sine udsatte borgere”.

Jeg ved ikke, hvilke erfaringer disse arkitekter har med stedet. Mine er, at min søster boede der gennem en årrække, og jeg derfor er kommet der en del.

Bygningen ligger lidt afsides for enden af en lille vej. Den er, som det fremgår, cirkelformet, og cirklen er kun brudt et enkelt sted, som giver adgang til et indre gårdrum. Alle ydre døre i byggeriet åbner ind mod dette rum.

Det er muligt, at dette giver nogle beboere en følelse af at være beskyttet, men det giver nok også andre, en følelse af at være lukket inde, og af at verden udenfor er lukket ude.

Den lille vej til bocentret ender i en lille rundkørsel inde i gårdrummet. Det er her, man går, når man går tur på Ringbo – rundt og rundt.

Det cirkelformede byggeri er sat sammen af såkaldte huse, som hvert består af en mørk korridor med små værelser til beboerne, små kontorer til de ansatte og små fælles opholdsrum til hver side. Den eneste forskel på 'husene' er, hvordan de er orienteret i forhold til den konstante summen fra motorvejen ved siden af.

Måske meningen var, at monotonien skulle give en følelse af tryghed? Alligevel virker det mærkeligt, at mennesker som grundet deres sygdomme er langt mere forskellige end vi andre 'normale', alle skal bo på nøjagtig samme måde.

Det er svært at undgå den ubehagelige tanke, at dette er en rationel måde at opbevare mennesker, som der ikke er plads til i samfundet udenfor. Og hvordan skal man tolke det tarvelige materialevalg på anden måde end, at de her mennesker offerer vi så lidt på som muligt?

Hvis Ringbo skal fredes, fordi det er et eksempel på, hvordan velfærdsstaten beskytter de mest udsatte mennesker, hvad så med flygtningecentrene? Skal de så også fredes?

Og hvorfor er det altid magtens monumenter, i dette tilfælde statens, som skal fredes? Hvorfor denne leflen for magthaverne og tilsvarende ligegyldighed overfor brugerne? Er der nogen, som har ulejliget sig med at spørge beboerne, om de synes det er en god ide at frede Ringbo?

Jeg vil ikke afvise, at man kan ombygge det på en måde, så der faktisk kommer noget godt ud af det, men det vil kræve så omfattende forandringer, at det næppe giver mening at tale om bevarelse og da slet ikke fredning.

Kan det overraske, hvis nogen får den opfattelse, at det for arkitekter bare handler om at bygge og bevare så meget 'arkitektur' som muligt?

Denne artikel har været publiceret som debatindlæg i Byrummonitor, 18 februar 2022.

This article may be copied or reprinted for noncommercial purposes as long as proper citation standards are observed (author, title, date).